

Novice iz Jablaniške doline

Uspešno izpeljan že 7. Pohod po obronkih Jablaniške doline

V soboto, 10. aprila 2010 je društvo LAZ skupaj z domačini organiziralo že sedmi Pohod po obronkih Jablaniške doline. Pot se je začela pri gasilskem domu v Zgornji Jablanici, kjer so si pohodniki lahko postregli s štrukeljci, jabolki, čajem ter ostalimi priboljški. Tudi ponudba ob poti in na cilju je bila pestra in vsakdo je lahko našel kaj zase, tudi za domov. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k uspešni izvedbi pohoda. Označena pot ni dovolj za zadovoljstvo pohodnikov. Zelo pomembna je tudi ponudba ob poti, ki mora biti domača in pristna ter ponujena z gostoljubnostjo.

Zaključek pohoda je bil v vasi Gradišče na **Eko kmetiji Pr' Kokol**. Že tradicionalno so nastopili mladi harmonikarji pod vodstvom Bogdana Ilovčarja, ki vsako leto poskrbi za predstavitev podmladka in tehnično podporo pri kulturnem programu. Ostali letošnji gostje so bili: citrarke Petka, planinski pevski zbor in Krjavelj v vlogi katerega se odlično znajde Milan Povše. Veseli nas, da se je kljub nestabilnemu vremenu pohoda udeležilo približno **sedemsto pohodnikov**, zato na svidenje naslednje leto!
Društvo LAZ

Vabilo na pohod po Oglarski poti

V Oglarski deželi, ki je eno izmed treh pilotnih območij projekta Listen to the voice of villages, bo v **soboto, 15. maja 2010**, potekal **10. tradicionalni pohod po Oglarski poti**. Izhodišče pohoda po 12,5 km dolgi poti bo izpred Lovskega doma na Dolah pri Litiji, med 7. in 9. uro zjutraj. Za hojo boste potrebovali približno 4 ure. Vsi, ki se boste prijavili in poravnali startnino, prejmete dnevnik pohodov, zloženko o poti, ki vam služi kot vodnik in spominsko majico desetega tradicionalnega pohoda. Več informacij o pohodu najdete na spletni strani www.dole.si.

Vabljeni v Oglarsko deželo!

Društvo LAZ med cvetočimi tulipani v Arboretumu Volčji potok

V Arboretumu Volčji Potok se je v okviru tradicionalne razstave tulipanov letos pod okriljem Srca Slovenije predstavilo rekordnih 12 občin. Od 24. aprila do 2. maja 2010 je Srce Slovenije

očaralo skozi paleto melodij. Ljubitelji roka so lahko prisluhnili melodijam skupine Orlek. Za bolj nostalgичne duše se je predstavil Tamburaški orkester Šmartno, grajski oktet iz Moravč ter godbe iz Litije, Lukovice ter Kamnika. Za ljubitelje kulinarike so poskrbeli Domžalčani in Zagorjani. Vse bolj znan kuharski mojster Lojze Čop je pripravil degustacijo grajskih jedi. Lahko pa ste se posladkali z mandeljčki jamskega škrate Perkmandeljca. Za tiste bolj spretnosti so se odvijale delavnice pletenja slamnatih kit, pol-

stenja volne in slikanja z ogljem na prostem, za bolj radovedne pa je Matjaž Moderar, večkratni državni prvak, prikazal potek izdelovanja muh za muharjenje. Obiskovalce parka je nagovoril sam Valvasor, predstavili so se radeški splavarji, grajski pisarji in lakarji, manjkali niso niti čebelarji. V tej pisani družini pa so se predstavili tudi člani društva LAZ. Ponujali so lokalne proizvode od špargljev, eko pridelkov in vabili na bližajoče prireditve ter ogled kulturne in naravne dediščine Jablaniške doline.

Zapisala: Mojca Hauptman

Kmetije odprtih vrat – Dan »luštne« kmetije

V okviru evropskega projekta Listen to the voices of villages – Prislusni glas vasi, se je 22. aprila 2010 v gasilskem domu v Zg. Jablanici zbralo štirinajst potencialnih ponudnikov podeželskih produktov z območja Jablaniške doline in obronkov. V uvodu jim je bil predstavljen osnovni cilj projekta, ki temelji na trajnostnem razvoju turizma v hribovitih območjih.

Po preteku enega leta lahko ugotovimo, da so v okviru projekta pričele izhajati mesečne lokalne novice, opravljena je bila anketa, analiza stanja in potencialov podeželskega turizma ter individualna svetovanja. Najbolj perspektivnim so se izdelali poslovni načrti ter smernice za osnovne sanitarne pogoje za izbrano dejavnost. V mesecu maju, pa bo kot projektni rezultat organiziran prvi večji **dogodek Dan špargljev in jagod** na Bregu pri Litiji. Nosilci prireditve so vsa društva in krajevne skupnosti Breg-Tenetiše. Soorganizator dogodka in nosilec projekta, Center za razvoj Litija želi, da prireditve postane tradicional-

na in da se ob tej priložnosti poveže čim več lokalnih ponudnikov, ki se ob tej priložnosti predstavijo s svojimi tržnimi viški. Za besedno zvezo trajnostni razvoj se skriva želja po razvoju in dvigu kvalitete življenja na dogi rok. Zato je potrebno vzeti na znanje, da se velike stvari ne zgodijo čez noč. Za vsako spremembo je potrebno imeti kanček potrpljenja. Velikokrat se nam poraja vprašanje zakaj gre našim sosedom Avstrijcem podeželski turizem bolje od rok kot nam Slovencem? Tudi nekatera Slovenska območja kot so Koroška, Škofjeloško hribovje, Trenta se lahko pohvalijo po številu obiskovalcev – turistov. Zakaj? Ker so z razvojem turistične dejavnosti pričeli pred 25-imi, 20-imi, 10-imi leti. S pomočjo razvojnih inštitucij so realizirali svoje ideje in dosegli cilje. Je lahko čez 10 let tako tudi v Jablaniški dolini? Lahko! Če nam uspe vzpostaviti mrežo kmetij odprtih vrat, ki bodo po vnaprej določenim terminskim planom preko celega leta ponujale svoje tržne viške. To bo sigurno velik napredek za lokalno okolje. Iz klasične kmetije, ki bo 2x letno odprla vrata za obiskovalce lahko nastane nov dogodek z novo vsebino. Več takšnih kmetij, več dogodkov in kar na enkrat bo imel gost kaj početi v tej zeleni neokrnjeni dolini z obronki kjer živijo prijazni in gostoljubni ljudje.

Na omenjenem sestanku smo izdelali terminski plan kmetij odprtih vrat ali **Dan »luštne« kmetij**, ki bo predstavljen v naslednji številki Novic iz Jablaniške doline.

Zapisa: Mojca Hauptman, Jarina, z.o.o.

Očistimo Slovenijo v enem dnevu – nadpovprečna udeležba

V soboto, 17. aprila, smo se tudi v naši dolini zbrali na vseslovenski čistilni akciji. Ob deveti uri je bil zbor pred Gasilskim domom v Jablanici. Odziv je bil dober, skupno se je namreč zbralo preko **80 prostovoljcev**.

Organizirali smo se v osem skupin, vsaka od njih je čistila svoj odsek. Smeti smo pobirali v vreče in jih puščali ob cesti. Gasilci so te vreče pridno pobirali in jih sproti odvažali. Pobrane smeti ob potoku, vse iz Cerovice do Gradiških Laz, je izza vode odvažal traktor. Skupina, ki je čistila divje odlagališče tudi s pomočjo traktorja in vitle, je naše gozdove in bregove rešila vsaj pred 10 avtomobilskimi školkami in kupom druge nesnage. Te in večje kose smeti je odpeljala komunalna.

Pobranih je bilo na kupe smeti. Človek težko verjame, da smo ob potoku pa tudi drugje, našli toliko različnih odpadkov, ki se brez naše pomoči v naravi nebi razgradili zelo dolgo. Verjamemo, da sodelujoči v akciji sigurno ne bomo več odmetavali odpadkov v naravo in jo s tem dušili, saj s tem dušimo tudi sami sebe.

Na koncu čistilne akcije nas je čakala malica in dober občutek, da smo naredili nekaj dobrega za naravo in za vse nas. Upam, da je vseslovenska čistilna akcija pripomogla k večji osveščenosti in odnosu do narave. Ker je resnično težko očistiti naše okolje v enem dnevu, menimo da bi bilo dobro, da postane čistilna akcija v naši dolini tradicionalna.

Zapisała: Magda Medvešek

Tradicija postavljanja mlaja na Gradiških Lazah

Med običaje povezane s praznovanjem 1. maja sodi tudi **postavljanje mlaja**. Na Gradiških Lazah se že vrsto let ponašamo z zelo lepim in visokem mlajem v Jablaniški dolini, na katerem obvezno v vrhu plapolja zastava, pod njim pa visi venec, ki ga naredijo spretno ženske roke.

Pri nas je navada, da se že dan pred postavljanjem mlaja, pripravi primerna smreka. Postavljanje mlaja je pravi družabni dogodek, pri katerem sodeluje domala vsa vas. Prvomajsko drevo »na Lazah« se postavlja na tradicionalen način, in sicer s pomočjo dvigala že vsaj 30 let.

Na večer smo poleg mlaja zakurili manjši kres, predvsem v zadovoljstvo otrok. Pod »šuštarjevim kozolcem« pa smo se po napornem popoldnevu okrepčali, prijetno pokramljali med seboj in še dolgo v noč je odmevalo ubrano petje.

Zapisała: Fani Hauptman

Poskusite najboljšo **JAGODE** in **ŠPARGLJE** v Srcu Slovenije!

DAN JAGOD IN ŠPARGLJEV

PROGRAM:

od 12.00 naprej:

- ponudba domačih dobrot in izdelkov
- športne in družabne igre
- igra ansambel **LITIJSKI ODMEV**

ob 13.00:

- **ŠPARGELJADA** - priprava špargljev na različne načine in degustacija

ob 15.00:

- **JAGODNI UŽITKI** - priprava napitkov, palačink, slaščic in degustacija

BREG pri Litiji
gasilski dom

nedelja
23. maj 2010

od 12. ure dalje

Vabljeni!

PRIREDITEV ORGANIZIRAJO:
društva in krajevna skupnost Brega pri
Litiji in Tenetiš ter Center za razvoj Litija

V SRCU SLOVENIJE

